

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: یوگنی برسنف (Yevgeny Bersenev)

برگردان: ا. م. شیری

۰۵ می ۲۰۲۳

عصر «دالر چوبی» به این زودی ها به سر نمی‌رسد

کشورهای جهان به دنبال یافتن جایگزین برای ارز آمریکایی هستند. اما هنوز هیچ جایگزینی وجود ندارد کریستالینا جورجیوا، مدیر عامل صندوق بین‌المللی پول، در جریان مصاحبه در مؤسسه میلکن در واشنگتن با استفانی فلنדרز، رئیس اقتصاد بلومبرگ، گفت که نقش دالر به تدریج در اقتصاد جهانی در حال کاهش است. جورجیوا چشم‌انداز جهانی پول آمریکایی را این گونه ارزیابی کرد: «در واقع، دالر به تدریج کنار گذاشته می‌شود، اما من جایگزینی برای آن نمی‌بینم. در هر صورت، نه در آینده نزدیک».

در عین حال، به گفته وی، تضعیف دالر حادثترین مشکل در جهان نیست. رئیس رسمی صندوق بین‌المللی پول خاطرنشان کرد: قدرت اقتصادی آمریکا و پر شدن بازارهای سرمایه دلیل ثبات این ارز است. جورجیوا تأکید کرد: «و اگر به یک جایگزین فکر می‌کنید، در مورد جهانی که ما در آن می‌توانیم به طور گسترده به استفاده از ارز دیجیتال بانک مرکزی روی بیاوریم، ممکن است پیشنهادات مختلفی وجود داشته باشد... و در اینجا من جایگزینی نمی‌بینم. آن را در آینده نزدیک هم نمی‌بینم».

لازم به ذکر است که در اپریل گذشته، سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، در کنفرانس مطبوعاتی پس از سفر خود به ازبکستان گفت، که «روند کنار گذاشتن دالر در تسویه حساب‌ها در تجارت جهانی غیرقابل برگشت است.» لاوروف گفت: «اجتناب از دالر در حال حاضر آغاز شده، هنوز خیلی سریع نیست، اما مطمئناً سرعت خواهد گرفت».

لاوروف با ارزیابی اقدامات ایالات متحده خاطرنشان کرد: «آمریکایی‌ها زمانی که به هدایت اقتصاد جهانی از طریق تسلط پول خود ادامه دادند، شاخه‌ای را بریدند که در روی آن نشسته بودند». وزیر امور خارجه روسیه خاطرنشان

کرد: «اعمال تحریم‌های ضد روسیه به سایر کشورها نشان داد که وابستگی به دلار باید کنار گذاشته شود». وی همچنین، سخنان لولا داسیلوا، رئیس‌جمهور برزیل را یادآور شد که در ۱۳ اپریل از لزوم ایجاد جایگزین برای دلار در تسویه حساب‌ها در تجارت جهانی خبر داد.

ویچسلاو والودین، رئیس‌دومای دولتی روسیه نیز در ماه مارچ از کشورهای جهان خواست دلار را کنار بگذارند تا بتوانند از اقتصاد ملی خود در مقابل سقوط بانک‌های امریکائی «بانک سیلیکون ولی» (Silicon Valley Bank) و «بانک امضا» (Signature Bank) محافظت کنند.

با این حال، آنری پسونتسکی، اقتصاددان، متقاعد شده است که موقعیت پول ایالات متحده تاکنون با تهدید چندانی مواجه نشده است. به این دلیل، اعتراف جورجیوا نشان‌دهنده نگرانی او برای ثبات اقتصادی جهان است.

در هر حال، سهم دلار در تسویه حساب‌های بین‌المللی در دی ماه-جدی- سال جاری ۴۰.۱۲ درصد بود. بنابراین، بازیگران برجسته جهان، از جمله چین، همچنان به حفظ آن علاقه‌مند هستند.

مطبوعات آزاد: حتی چین؟

چین نیز بیشتر تسویه حساب‌های تجاری خود را با دلار انجام می‌دهد، یوان و روبل ما برای آن در عرصه بین‌المللی اهمیت بسیار کمتری دارد. بنابراین، معلوم می‌شود که دلار فعلاً به عنوان ارز برتر جهان باقی خواهد ماند که از نظر خوش‌بین‌ها عامل ثبات و از نظر بدبین‌ها، عامل نگرانی است.

مطبوعات آزاد: چرا بدبین‌ها اینقدر نگران هستند؟

– آنها ناآرامی‌های جاری بر سر سرنوشت دلار را مشاهده می‌کنند و با ناراحتی اعلام می‌دارند که دلار در حال از دست دادن ثبات است. و اگر به یاد بیاوریم که حجم بدهی ایالات متحده به طور مداوم در حال افزایش است، ممکن است این امر منجر به این واقعیت شود که پیش‌بینی‌های برخی از اقتصاددانان مبنی بر این که ساختار مالی فعلی جهانی روزی سقوط خواهد کرد، محقق می‌شود. اما در حال حاضر، همانطور که می‌بینیم، این ساختار ثابت است.

مطبوعات آزاد: یعنی حتی کشورهایی که اقتصادشان در حال رشد است و برای حاکمیت سیاسی تلاش می‌کنند، حاضرند بخشی از حاکمیت اقتصادی خود را قربانی کنند؟

– می‌توان گفت اینطور است. صرفاً کنار گذاشتن دلار یک مشکل نسبتاً جدی، یک گام انقلابی است و هر بازیگر جهانی برای گذار از آن حاضر نیست. حتی بیجینگ. باید در نظر گرفت که منافع شرکت‌کنندگان پیشرو در اقتصاد جهانی به شدت در هم تنیده است. تعداد زیادی از کشورها در زنجیره‌های ارزش جهانی درگیر هستند و حرکات ناگهانی می‌تواند روی اقتصاد مشکل‌ساز تأثیر منفی بگذارد. این را همه درک می‌کنند و به همین دلیل است که حتی جرأت نمی‌کنند کنار گذاشتن دلار را به طور جدی پیشنهاد کنند.

مطبوعات آزاد: چه چیزی می‌تواند بازیگران پیشرو اقتصادی را به سمت آن سوق دهد؟

– برخی شوک‌های جدی. مثلاً داده‌های مربوط به کاهش قابل توجه تولید ناخالص داخلی ایالات متحده و سایر شاخص‌های اقتصادی می‌تواند به آن سمت سوق دهد. اگر دلار به کاهش شدید شروع کند، در این صورت ما مجبوریم به دنبال گزینه‌های دیگر باشیم.

مطبوعات آزاد: اما آخرین داده‌ها در مورد اقتصاد ایالات متحده خوش‌بینانه به نظر نمی‌رسد و نظام بانکی ایالات متحده دیگر متحمل ضرر شده است.

– این را می‌توان با این واقعیت توضیح داد که جهان در حال ورود به یک رکود جهانی است. حتی با وجود افزایش تورم در ایالات متحده، هنوز جایگزینی برای دلار وجود ندارد. یورو نمی‌تواند تعادل برقرار کند. زیرا، وضعیت اقتصادی اروپا نیز رو به وخامت است. تورم در آنجا به ده درصد و حتی بالاتر می‌رسد. این میزان برای اتحادیه اروپا بسیار بالا است. به طور کلی، همه احساس بدی دارند. اما هیچ کس جایگزینی برای دلار پیشنهاد نمی‌کند و این هم به این ارز اجازه می‌دهد تا پیشتازی خود را همچنان حفظ کند.

الکساندر رازووایف، عضو هیأت نظارت انجمن تحلیلگران مالی و مدیران ریسک، از اظهارات جورجیوا تعجب نکرد. – از آنجائی که صندوق بین‌المللی پول زیر نظر امریکائی‌هاست، مدیر عامل موظف است اعلام کند که به رغم مشکلات موجود، جایگزینی برای دلار وجود ندارد و انتظار هم نمی‌رود.

مطبوعات آزاد: و واقعا هم نه؟

مطبوعات آزاد: من فکر می‌کنم جایگزین دلار یوان است. همانطور که می‌دانید، اجلاس بریکس برای ماه اگست ۲۰۲۳ برنامه‌ریزی شده است. فکر نمی‌کنم که تصمیمات سیاسی اساسی در آن اعلام شود. اما، آن‌ها ممکن است با افزایش سهم یوان در اقتصاد موافقت کنند و این سهم به طور پیوسته رشد خواهد کرد و تا سال ۲۰۳۰، یوان شانس بزرگی برای تبدیل شدن به ارز ذخیره پیشرو در جهان دارد.

مطبوعات آزاد: موافقت همان امریکائی‌ها با این امر بعید به نظر می‌رسد.

– نه، همانطور که می‌گویند، پایان شب سیاه سفید است. اگر رئیس جمهور بعدی آن‌ها جدی باشد، مثلاً همان ترمپ، آنوقت می‌تواند دلار را به واحد پول جدید نظام مالی یکپارچه با کانادا و مکزیکو تبدیل کند. در عین حال، در این مورد، امکان تجدید ساختار بدهی امریکا وجود خواهد داشت.

مطبوعات آزاد: آیا سقوط اخیر بانک سیلیکون ولی و بانک امضاء اعتماد به دلار را تضعیف کرد؟

تا حدودی تضعیف کرد، اما نه زیاد. حال، اگر سقوطی مانند لمن‌برادرز اتفاق بیفتد، بسیار جدی خواهد بود و بسیاری‌ها از آن احساس بسیار بدتری خواهند داشت. اما تا اینجای کار این یک داستان ترسناک است که تاکنون هیچ کس به آن نگاه نکرده است. شما می‌توانید پیش‌بینی‌هائی را در شبکه پیدا کنید که گویا در تابستان اتفاق وحشتناکی در بازار مالی جهانی رخ خواهد داد. اما، من معتقدم که احتمال چنین رویدادی خیلی زیاد نیست.

نقل از: **مطبوعات آزاد**

۱۴ اردیبهشت- ثور ۱۴۰۲